

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 8.5.2020.
COM(2020) 197 final

2020/0081 (CNS)

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

**o izmjeni Direktive 2011/16/EU zbog hitne potrebe za produljenjem određenih rokova
za podnošenje i razmjenu informacija u području oporezivanja u kontekstu pandemije
bolesti COVID-19**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Pandemija bolesti COVID-19 ozbiljna je javnozdravstvena kriza koja utječe na sve države članice. Velik je izazov za sve sustave javnog zdravstva i vjerojatno će imati ozbiljne i dugotrajne posljedice na gospodarstva država članica. Trenutačna situacija znatno ometa svakodnevni život građana i poduzeća, kojima je otežano obavljanje uobičajenih aktivnosti zbog mjera ograničavanja u mnogim državama članicama.

U kontekstu tih dosad nezabilježenih okolnosti niz država članica i osoba koje imaju obvezu izvješćivanja u skladu s Direktivom Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja¹ zatražio je odgodu određenih rokova za podnošenje i razmjenu informacija u skladu s tom direktivom. Konkretnije, zahtjevi za odgodu odnose se na automatsku razmjenu informacija o financijskim računima čiji su korisnici porezni rezidenti druge države članice² te na prekogranične aranžmane o kojima se izvješćuje³ iz Priloga IV. Direktivi Vijeća 2011/16/EU. Zbog ozbiljnih poremećaja koje uzrokuje pandemija bolesti COVID-19 financijske institucije i osobe odgovorne za izvješćivanje o prekograničnim aranžmanima ne uspijevaju pravodobno ispunjavati te obveze, a porezne uprave država članica prikupljati i obrađivati potrebne podatke.

Zato je potreban hitan i koordiniran odgovor na razini Unije, a i na globalnoj razini ako je to primjenjivo. U tom bi kontekstu bilo korisno uzeti u obzir inicijativu upravljačke skupine Svjetskog foruma u pogledu zajedničkih standarda izvješćivanja za izvještajne financijske institucije, koji su preneseni u pravo Unije Direktivom Vijeća 2014/107/EU.

Stoga je nužno odgoditi rok za razmjenu informacija o financijskim računima čiji su korisnici porezni rezidenti druge države članice. Time bi se državama članicama omogućilo da prilagode nacionalne rokove do kojih izvještajne financijske institucije moraju podnijeti te informacije. Isto tako, trebalo bi produljiti i rokove za podnošenje i razmjenu informacija o prekograničnim aranžmanima iz Priloga IV. Direktivi Vijeća 2011/16/EU.

Međutim, treba podsjetiti i na to da je razmjena informacija o financijskim računima čiji su korisnici porezni rezidenti druge države članice te informacija o prekograničnim aranžmanima iz Priloga IV. Direktivi Vijeća 2011/16/EU ključna u borbi protiv izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza u Uniji. Državama članicama bit će potrebni porezni prihodi za financiranje znatnih nastojanja da se ograniči negativni utjecaj mjera protiv pandemije COVID-19 na gospodarstvo. Sprečavanje izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza radi pravednog oporezivanja sada je važnije nego ikad. Iako je zbog trenutačne krize potrebno prilagoditi rokove za podnošenje i prijenos određenih poreznih podataka, nacionalne porezne uprave ne bi trebale odustati od osiguravanja pravednog oporezivanja.

Trajanje odgode ne bi trebalo narušiti uspostavljenu strukturu i funkcioniranje Direktive Vijeća 2011/16/EU. Umjesto toga, trajanje odgode trebalo bi ograničiti u skladu s razmjerom

¹ SL L 64, 11.3.2011., str. 1.

² Direktiva Vijeća 2014/107/EU od 9. prosinca 2014. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja (SL L 359, 16.2.2014., str. 1.).

³ Direktiva Vijeća (EU) 2018/822 od 25. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja u odnosu na prekogranične aranžmane o kojima se izvješćuje (SL L 139, 5.6.2018., str. 1.–13.).

praktičnih poteškoća koje je uzrokovalo privremeno ograničenje u svrhu suzbijanja pandemije.

S obzirom na trenutačnu nesigurnost u pogledu razvoja pandemije bolesti COVID-19 bilo bi korisno predvidjeti mogućnost jednog dodatnog produljenja razdoblja odgode za podnošenje i razmjenu informacija. To bi bilo nužno ako tijekom dijela ili cijelog razdoblja odgode potraju iznimne okolnosti i ozbiljni rizici za javno zdravlje proizašli iz pandemije, a zbog kojih države članice moraju provesti nove ili nastaviti postojeće mjere ograničenja. Takvo produljenje ne bi trebalo narušiti uspostavljenu strukturu i funkcioniranje Direktive Vijeća 2011/16/EU. Umjesto toga, trebalo bi biti ograničenog i unaprijed određenog trajanja i proporcionalno praktičnim poteškoćama koje uzrokuje privremeno ograničenje. Produljenje ne bi trebalo utjecati na bitne elemente obveze izvješćivanja i razmjene informacija u skladu s tom direktivom. Njime se može samo produljiti rok za ispunjenje tih obveza, pri čemu se treba osigurati da se u konačnici razmijene sve potrebne informacije.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Od izbijanja pandemije bolesti COVID-19 Komisija je zaprimila znatan broj pitanja i zahtjeva te pokrenula niz inicijativa kako bi ublažila posljedice krize. U tom je kontekstu GU TAXUD već donio nekoliko odluka, uglavnom u području carina i PDV-a, kako bi hitno riješio određene probleme ili barem pružio dozu sigurnosti. Te su odluke sažete na internetskim stranicama GU TAXUD (*COVID-19 TAXUD response*⁴).

Predložena inicijativa u skladu je s mjerama koje je Komisija donijela kako bi uzela u obzir trenutačne iznimne poteškoće s kojima se suočavaju poduzeća i nacionalne porezne uprave. Inicijativa je odgovor na zahtjeve niza osoba odgovornih za podnošenje informacija u skladu s Direktivom Vijeća 2011/16/EU i država članica za odgodu rokova za podnošenje i razmjenu informacija u skladu s tom direktivom.

Osim toga, predložena inicijativa usklađena je i s inicijativom upravljačke skupine Svjetskog foruma u pogledu zajedničkih standarda izvješćivanja za izvještajne financijske institucije o produljenju roka za razmjenu informacija s kraja rujna 2020. na kraj prosinca 2020.

Vijeće je organiziralo i neformalni sastanak s državama članicama 29. travnja 2020., na kojem su se sve države članice složile da je potrebno odgoditi zahtjeve u pogledu podnošenja i razmjene informacija u skladu s Direktivom Vijeća 2011/16/EU.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna su osnova ove zakonodavne inicijative članci 113. i 115. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Većina inicijativa povezanih s usklađivanjem ili koordinacijom pravnog okvira u području izravnog oporezivanja temelji se na članku 115. UFEU-a, a neizravni porez predmet je članka 113. UFEU-a. Predloženim pravilima namjerava se izmijeniti posebne rokove za podnošenje i razmjenu informacija (informacija o financijskim računima i prekograničnim aranžmanima o kojima se izvješćuje) kako bi se uzele u obzir trenutačne poteškoće u ispunjavanju obveza u skladu s Direktivom Vijeća 2011/16/EU zbog krize koju je izazvao COVID-19. Budući da se prekogranični aranžmani o kojima se izvješćuje mogu odnositi i na izravne i na neizravne porezne programe, obje su pravne osnove relevantne za predložena pravila.

⁴

https://ec.europa.eu/taxation_customs/covid-19-taxud-response_en

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Prijedlog je potpuno u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. UFEU-a. Odnosi se na administrativnu suradnju u području oporezivanja. Pravna sigurnost i jasnoća za primjenu odgode određenih rokova u skladu s Direktivom mogu se osigurati samo ako se utvrđenom problemu pristupi koordinirano u svim državama članicama.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog se sastoji od prilagodbe postojećih odredaba Direktive u pogledu rokova koji se primjenjuju na podnošenje i razmjenu određenih informacija zbog poteškoća s kojima se u jeku pandemije bolesti COVID-19 suočavaju osobe odgovorne za podnošenje informacija i porezne uprave. Prilagodbe ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje cilja administrativne suradnje među državama članicama. Njima se propisuje odgoda, pri čemu se uzima u obzir trajanje mjera izolacije/ograničavanja, te se osigurava da se u konačnici podnesu ili razmijene sve informacije za koje tijekom razdoblja odgode nastane ta obveza.

- **Odabir instrumenta**

Pravnom osnovom ovog prijedloga (člankom 115. UFEU-a) izričito se utvrđuje da zakonodavstvo u ovom području može biti provedeno samo u pravnom obliku direktive.

Predložena je direktiva šesta izmjena Direktive Vijeća 2011/16/EU, nakon direktiva Vijeća (EU) 2014/107/EU, 2015/2376, 2016/881, 2016/2258 i 2018/822.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Temeljna prava**

Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela, prvenstveno načela iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

4. DETALJNO OBRAZLOŽENJE POSEBNIH ODREDBI PRIJEDLOGA

U Direktivi se predlažu izmjene određenih rokova za podnošenje i razmjenu informacija u skladu s Direktivom Vijeća 2011/16/EU, a konkretno za informacije o financijskim računima kako je predviđeno Direktivom Vijeća 2014/107/EU i o prekograničnim aranžmanima o kojima se izvješćuje kako je predviđeno Direktivom Vijeća (EU) 2018/822.

Predložena pravila uključuju:

- tromjesečnu odgodu roka za razmjene informacija o financijskim računima o kojima se izvješćuje, odnosno odgodu do 31. prosinca 2020.,
- promjenu datuma prve razmjene informacija o prekograničnim aranžmanima o kojima se izvješćuje iz Priloga IV. Direktivi Vijeća 2011/16/EU s 31. listopada 2020. na 31. siječnja 2021.,
- promjenu datuma početka 30-dnevnog razdoblja za prekogranične aranžmane o kojima se izvješćuje koji su navedeni u odjeljku „Obilježja” u Prilogu Direktivi Vijeća 2018/822/EU s 1. srpnja 2020. na 1. listopada 2020.,

- promjenu datuma za izvješćivanje o „prošlim” prekograničnim aranžmanima (tj. aranžmanima koji su postali aranžmani o kojima se izvješćuje između 25. lipnja 2018. i 30. lipnja 2020.) s 31. kolovoza 2020. na 30. studenoga 2020.

S obzirom na trenutačnu nesigurnost u pogledu razvoja pandemije bolesti COVID-19, u predloženoj inicijativi predviđa se mogućnost jednog dodatnog produljenja razdoblja odgode za podnošenje i razmjenu informacija. Komisija će biti ovlaštena za donošenje tog produženja delegiranim aktom.

Prijedlog

DIREKTIVE VIJEĆA

o izmjeni Direktive 2011/16/EU zbog hitne potrebe za produljenjem određenih rokova za podnošenje i razmjenu informacija u području oporezivanja u kontekstu pandemije bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 113. i 115.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta⁵,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁶,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Mjere ograničavanja koje su države članice uvele radi suzbijanja pandemije bolesti COVID-19 imaju znatan negativan utjecaj na kapacitete poduzeća i poreznih uprava za ispunjavanje dijela obveza koje imaju na temelju Direktive Vijeća 2011/16/EU⁷.
- (2) Niz država članica i osoba koje imaju obvezu izvješćivanja prema nadležnim tijelima država članica u skladu s Direktivom Vijeća 2011/16/EU zatražio je odgodu određenih rokova utvrđenih tom direktivom za automatsku razmjenu informacija o financijskim računima čiji su korisnici porezni rezidenti druge države članice, kao i informacija o prekograničnim aranžmanima o kojima se izvješćuje iz odjeljka „Obilježja” u Prilogu IV. toj direktivi⁸.
- (3) Ozbiljni poremećaji koje je pandemija bolesti COVID-19 uzrokovala u radu financijskih institucija i osoba koje imaju obvezu izvješćivanja o prekograničnim aranžmanima otežavaju pravodobno ispunjavanje tih obveza u skladu s Direktivom 2011/16/EU. Financijske institucije trenutačno se suočavaju s hitnim zadaćama povezanim s pandemijom. Nadalje, financijske institucije i osobe koje imaju obvezu izvješćivanja o prekograničnim aranžmanima iz odjeljka „Obilježja” u Prilogu IV. suočavaju se s nizom poremećaja u radu, prvenstveno zbog uvjeta rada na daljinu u kontekstu mjera ograničavanja u većini država članica. Slično tome, pandemija

⁵ SL C , , str. .

⁶ SL C , , str. .

⁷ Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.).

⁸ Direktiva Vijeća (EU) 2018/822 od 25. svibnja 2018. o izmjeni Direktive 2011/16/EU u pogledu obvezne automatske razmjene informacija u području oporezivanja u odnosu na prekogranične aranžmane o kojima se izvješćuje (SL L 139, 5.6.2018., str. 1.).

negativno utječe na kapacitet poreznih uprava država članica za prikupljanje i obradu podataka.

- (4) Zato je potreban hitan i koordiniran odgovor na razini Unije. S tim je ciljem nužno odgoditi rok za razmjenu informacija o financijskim računima čiji su korisnici porezni rezidenti druge države članice kako bi se državama članicama omogućilo da prilagode nacionalne rokove do kojih izvještajne financijske institucije moraju podnijeti te informacije. Isto tako, trebalo bi produljiti i rokove za podnošenje i razmjenu informacija o prekograničnim aranžmanima iz odjeljka „Obilježja” u Prilogu IV. Direktivi Vijeća 2011/16/EU.
- (5) Kako bi se odredilo trajanje odgode, potrebno je uzeti u obzir da je njezina svrha odgovoriti na izvanrednu situaciju te da se ne bi trebala narušiti uspostavljena struktura i funkcioniranje Direktive 2011/16/EU. U skladu s time, odgoda bi trebala biti ograničena na trajanje razmjerno poteškoćama u podnošenju i razmjeni informacija koje je uzrokovala pandemija bolesti COVID-19.
- (6) S obzirom na trenutačnu nesigurnost u pogledu razvoja pandemije bolesti COVID-19, bilo bi korisno i predvidjeti mogućnost jednog dodatnog produljenja razdoblja odgode za podnošenje i razmjenu informacija. To bi bilo nužno ako tijekom dijela ili cijelog razdoblja odgode potraju iznimne okolnosti i ozbiljni rizici za javno zdravlje proizašli iz pandemije, a zbog kojih države članice moraju provesti nove ili nastaviti postojeće mjere ograničenja. Takvo produljenje ne bi trebalo narušiti uspostavljenu strukturu i funkcioniranje Direktive Vijeća 2011/16/EU. Umjesto toga, trebalo bi biti ograničenog i unaprijed određenog trajanja i proporcionalno praktičnim poteškoćama koje uzrokuje privremeno ograničenje. Produljenje ne bi trebalo utjecati na bitne elemente obveze izvješćivanja i razmjene informacija u skladu s tom direktivom. Njime se može samo produljiti rok za ispunjenje tih obveza, pri čemu se treba osigurati da se u konačnici razmijene sve potrebne informacije.
- (7) Direktivu 2011/16/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (8) Uzimajući u obzir da se mjere utvrđene u ovoj Direktivi odnose na obveze utvrđene u Direktivi 2011/16/EU koje bi se inače počele primjenjivati u kratkom roku, ova bi Direktiva trebala hitno stupiti na snagu,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Direktiva 2011/16/EU mijenja se kako slijedi:

- (1) članak 8.ab mijenja se kako slijedi:
 - (a) stavak 12. zamjenjuje se sljedećim:

„12. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kojima se od posrednikâ i relevantnih poreznih obveznika zahtijeva da podnose informacije o prekograničnim aranžmanima o kojima se izvješćuje čiji je prvi korak proveden u razdoblju između 25. lipnja 2018. i 30. lipnja 2020. Posrednici i relevantni porezni obveznici, prema potrebi, podnose informacije o tim prekograničnim aranžmanima o kojima se izvješćuje do 30. studenoga 2020.”;
 - (b) stavak 18. zamjenjuje se sljedećim:

„18. Automatska razmjena informacija provodi se u roku od jednog mjeseca od završetka tromjesečja u kojem su te informacije bile podnesene. Prve informacije priopćavaju se do 31. siječnja 2021.”.

(2) umeću se sljedeći članci:

„Članak 27.a

Odgoda rokova kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19

1. Neovisno o roku utvrđenom u članku 8. stavku 6. točki (b), priopćavanje informacija utvrđeno u članku 8. stavku 3.a koje se odnosi na kalendarsku godinu 2019. ili drugo odgovarajuće izvještajno razdoblje odvija se u roku od 12 mjeseci nakon kraja kalendarske godine 2019. ili drugog odgovarajućeg izvještajnog razdoblja.
2. Ako se prekogranični aranžman o kojem se izvješćuje stavi na raspolaganje s ciljem provedbe ili je spreman za provedbu, ili ako je prvi korak u njegovoj provedbi proveden između 1. srpnja 2020. i 30. rujna 2020., ili ako su posrednici iz članka 3. točke 21. drugog stavka, izravno ili posredstvom drugih osoba, pružili potporu, pomoć ili savjet između 1. srpnja 2020. i 30. rujna 2020., razdoblje od 30 dana za podnošenje informacija utvrđeno u članku 8.ab stavcima 1. i 7. počinje 1. listopada 2020.

U slučaju utrživih aranžmana prvo periodično izvješće u skladu s člankom 8.ab stavkom 2. posrednik podnosi do 31. siječnja 2021.

Članak 27.b

Produljenje razdoblja odgode

Komisija ima ovlast za donošenje delegiranog akta, u skladu s člankom 27. c, kako bi produljila razdoblje odgode za podnošenje i razmjenu informacija, kako su propisani člankom 8.ab stavcima 12. i 18. te člankom 27.a, za najviše tri dodatna mjeseca.

Komisija može donijeti delegirani akt naveden u prvom podstavku ako su tijekom dijela ili cijelog razdoblja odgode trajno prisutne iznimne okolnosti i ozbiljni rizici za javno zdravlje proizašli iz pandemije bolesti COVID-19, a zbog kojih države članice moraju provoditi mjere ograničenja.

Članak 27.c

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranog akta iz članka 27.b dodjeljuje se Komisiji u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranog akta iz članka 27.b dodjeljuje se Komisiji samo na razdoblje odgode rokova za podnošenje i razmjenu informacija, kako su propisani člankom 8.ab stavcima 12. i 18. te člankom 27.a.
3. Vijeće u svakom trenutku može opozvati delegiranje ovlasti iz članka 27.b. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. Ne utječe na valjanost delegiranog akta ako je taj akt već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga priopćuje Vijeću. Prilikom priopćenja delegiranog akta Vijeću navode se razlozi za primjenu hitnog postupka.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 27.b stupa na snagu bez odgode i primjenjuje se sve dok Vijeće ne podnese prigovor. Vijeće može podnijeti prigovor na delegirani akt u roku od pet dana od priopćenja tog akta. U takvom slučaju Komisija bez odgode stavlja dotični akt izvan snage nakon što joj Vijeće priopći svoju odluku o podnošenju prigovora.
7. Komisija obavješćuje Europski parlament o donošenju delegiranog akta, o bilo kojem prigovoru u vezi s njim i o opozivu delegiranja ovlasti od strane Vijeća.”.

Članak 2.

1. Države članice najkasnije do 31. svibnja 2020. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Te se odredbe primjenjuju od 1. lipnja 2020.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*